

Kvalitetsredovisning Backatorpsskolan 2018/2019

Innehåll

1. Bakgrund och metodval	1
2. Grundfakta och förutsättningar	2
3 Utomhuspedagogik	4
4 Skolbibliotek	6
5 Digitalisering i utbildningen.....	8
6 Arbetslag.....	11
7 Betyg och bedömning.....	13
8 Värdegrund.....	18
Slutord	21
Referenser	22

1. Bakgrund och metodval

1.1 Bakgrund

Enligt skollagen ska det systematiska kvalitetsarbetet inriktas mot att uppfylla de nationella målen för utbildningen. Kravet innebär att vi systematiskt och kontinuerligt följer upp verksamheten, analyserar resultaten i förhållande till de nationella målen och utifrån det planerar och utvecklar verksamheten. Skolans fem prioriterade mål har varit samma sedan 2014 och vårt skolutvecklingsarbete bygger på stor delaktighet från personalen. Det kollegiala lärandet på kategorimöten och utvecklingsarbetet i lagen är en viktig bas för arbetet. Enligt rapporten *Lärande ledare* bör skolan *”utvecklas till en lärande organisation där rektorers och lärares pedagogiska ledning står i fokus och koncentreras på skolornas huvudprocess – elevernas lärande”* (Utbildningsdepartementet, s 11, 2001). Den lärande organisationens bör ha fokus på det kontinuerliga lärandet och förståelsen av uppdraget. Förståelsen av uppdraget uppnås genom möten för dialog och kommunikation på alla nivåer i organisationen. När man kan se hur organisationens skeenden hänger samman, påverkar varandra och bildar mönster har man enligt Senge (1995) det systemtänkande som är grundläggande för en lärande organisation. I en lärande organisation har man en gemensam vision som alla är överens om. Den enskilda personen lär sig för att den lärande organisationen i sin tur ska lära sig och att gamla tankemodeller ska utmanas och ifrågasätts. Backatorpsskolan har kommit långt i detta arbete även om det alltid finns saker att utveckla. I juni 2018 beslutades följande övergripande områden som mål för läsåret 18/19 vilka kvalitetsredovisningen bygger på.

- Utveckla utomhuspedagogiken som ett pedagogiskt förhållningssätt
- Utveckla arbetet med Skolbibliotek och IT inom ramen för den egna undervisningen
- Utveckla arbetslagens arbetssätt
- Betyg och bedömning
- Utveckla värdegrundsarbetet på skolan med fokus på elevdemokrati

1.2 Metodval

En kvalitetsredovisning speglar de metoder som används i det dagliga kvalitetsarbetet. Det arbete som görs kring t ex mål, kriterier och dokumentation återspeglas naturligtvis i redovisningen. Vi arbetar efter en enkel och tydlig modell för utvärdering som har utvecklats av professor Tom Tiller från Norge. Han kallar den för GLK-metoden. Vad har vi Gjort, vilka Lärdomar skall vi dra och vad är Klokt att göra. Vid uppstartsdagarna i augusti fördjupade personalen sig i kvalitetsredovisningen och gjorde egna mål inom respektive område. Löpande uppföljningar och arbetslagens utvärderingar i maj månad, ligger till grund för denna sammanfattning.

2. Grundfakta och förutsättningar

2.1 Styrning och ledning

Backatorpsskolan är en fristående skola. Som huvudman för skolan står Backatorps Skolkooperativ, ekonomisk förening. Skolan leds av en styrelse som väljs på föreningens årsmöte både bland personal och vårdnadshavare. Vårdnadshavare ska enligt stadgarna vara i majoritet. Den operativa och pedagogiska ledningen på skolan om 1, 5 tjänst, har under året bestått av en rektor och en biträdande rektor. Som ett led i skolans framtida ledarförsörjning utbildas ytterligare en biträdande rektor på rektorsutbildningen. Det innebär att skolan vid slutet av kommande läsår, har tre behöriga rektorer. Ledningen har även ett administrativt stöd i form av en ekonomiassistent och en skoladministratör.

2.2 Beskrivning av skola

Backatorpsskolan omfattar förskoleklass, åk 1-6 och fritidshem. Under läsåret har 290 elever gått i grundskolan årskurs 1-6 samt 50 barn i förskoleklass. Fritidsverksamheten har omfattat 197 elever. Skolan har cirka 55 anställda. Verksamheten vänder sig till barn främst i närområdet, men tar även emot elever från andra områden. Söktrycket till skolan är stort. Upptagningsområde och köhantering är i detalj beskrivet på skolans hemsida.

Skolans läge och tillgång till omgivande natur är en stor pedagogisk resurs.

Skolan har under året varit organiserad i fyra arbetslag. Två arbetslag består årskurserna F – 3 och ett av årskurserna 4-6. Fritidshemmets personal har ingått i arbetslagen. Elevhälsan bildar ett eget arbetslag. Lagen är indelade med utgångspunkt från elevernas lärande och behov av funktionell organisation. Lagen har arbetat enligt en programförklaring för det gemensamma arbetet:

Programförklaring arbetslag

Vi har ett helhetstänk kring eleverna.

Vi arbetar tillsammans och tar tillvara varandras kompetenser.

Tillsammans orkar vi mer och blir mer effektiva i nyttjandet av tiden, vilket gynnar både elever och personal.

I laget ges möjligheter att fördela arbetsuppgifter vilket medför lättnader i krävande situationer och miljöer.

Vi arbetar för att arbetslagen ska vara en stabil arbetsgrupp som bidrar till ökad måluppfyllelse för våra barn.

Sammanfattning av diskussion i personalgruppen på Backatorp 2014-08-18 /Annika Kummel

Skolans verksamhet och idé som icke vinstdrivande skolkooperativ, bygger på att vårdnadshavare är delaktiga. Riktlinjerna i läroplanen att skolan skall; *”samarbeta med elevernas vårdnadshavare så att man tillsammans kan utveckla skolans innehåll och verksamhet”*.

Föräldrarnas möjlighet till insyn och engagemang är naturligtvis först och främst, som i alla skolor, direkt kopplat till sitt barns klass och pedagogerna där. Backatorpsskolan har genom sin organisation

fler öppningar till föräldraengagemang. Styrelsen och Föräldrarådet är de två "huvudorganen" som i huvudsak kanaliserar beslut och engagemang för hela skolan. Inom ramen för skollag och styrelsebeslut ligger det pedagogiska besluts- och ledningsansvaret helt på rektor.

Backatorpsskolan skapar nyfikenhet och lust att lära

Så lyder vår vision, som tillsammans med vår värdegrund fungerar som ledstjärnor i verksamheten. De, av barn och vuxna 2017, utvalda orden:

Trygghet, Gemenskap, Respekt, Samarbete, Förutsättningar för att lyckas, Skola i tiden och Glädje, är principer och värderingar som vår skola och förening bygger på. Det är ett aktivt ställningstagande kring vad som är viktigt och värdefullt för oss och ger en gemensam syn på hur vi vill vara mot varandra och hur vi uppfattar de olika uppdragen vi har. Det skapar vi en grund för skolan och föreningens arbete och de beslut som vi fattar. När olika åsikter uppstår har vi något att falla tillbaka på som kan ledsaga oss. Vision och värdegrund måste ständigt lyftas fram i verksamheten genom gemensamma tolkningar och frågor som; *Vad behöver du ta ansvar för så att det vi vill ska bli verklighet?, Vad kan vi göra tillsammans?*

BACKATORPSSKOLAN
TRYGGHET • GEMENSKAP • GLÄDJE

3 Utomhuspedagogik

Vi har arbetat med utomhuspedagogik i många år och är mycket stolta över det vi gör. Vi ser utomhuspedagogik som ett lärande i växelspel mellan upplevelse och reflektion grundat på konkreta erfarenheter i verkliga situationer i utomhusmiljö. Enkelt uttryckt; Gör det med kroppen så sitter det i knoppen. Det ger eleverna chans att träna sin motoriska förmåga och underlättar koppling mellan teori och praktik. Skolan ligger naturskönt och skogen med våra uteklassrum är ett naturligt område att vara i för elever och personal. Målet är att alla elever på Backatorpsskolan ska ha tillgång till skolans fantastiska utomhusmiljö som en viktig del och en bas för sitt lärande.

Vad har vi Gjort?

För att främja utomhuspedagogiken har vi för andra året i rad satsat på att ha en utomhuspedagogisk resurs under skoltid. Detta har gett möjlighet för alla arbetslag att disponera utomhuspedagogens tid samt planera detta. Tack vare detta blev även vår fina skolskogsplats med vindsydd, bänkar och eldstad i skogen är renoverad och klar. Arbetslagen har genomfört temadagar i faddergrupper, organiserade rastaktiviteter och andra utomhusaktiviteter som en del i arbetet med utomhuspedagogik. En omfattande renovering i fastigheten har skett under året som bland annat har inneburit att rörelsefriheten på skolgården varit begränsad. Skolans olika uteklassrum och utomhuspedagogik har under året varit viktiga lärmiljöer.

Några exempel på arbetet under läsåret:

- En studiedag för lärare ägnades åt utomhuspedagogik.
- En plan för utomhuspedagogik har tagits fram och arbetats igenom av personalen.
- Eleverna på fritidshemmet har varit delaktiga i byggande av scen i skogen vid skolgården.
- Planen för Grön Flagg arbete har uppdaterats och omfattar vår satsning på utomhuspedagogik, sopsorteringsarbetet med eleverna samt Storyline.

Vad har vi Lärt?

Utomhuspedagogik är en viktig pusselbit i skolans hälsofrämjande arbete och för en ökad måluppfyllelse. Det handlar både om platsen, innehållet och sättet att lära på.

Platsen – gärna ute i något slags fri natur, men också parken, skolgården eller stadsmiljön.

Innehållet – skall bygga på det som finns på platsen. Undervisningen utgår från verkligheten.

Sättet – Alla elever ska vara aktiva. De ska själva få en upplevelse av något, gärna tillsammans med andra.

Reflektion – Det räcker inte med upplevelser för att kunskap skall uppstå, reflektion och efterarbete är nödvändigt.

Vår satsning och tydliga prioritering gör att fler pedagoger ser fördelarna med det vilket bidrar till att skapa likvärdighet. När fler pedagoger är ute på passen främjas det kollegiala lärandet. Detsamma sker när arbetslagen planerar utomhusaktiviteter tillsammans. Modellen med återkommande pass för eleverna har varit bra. Vi ser att utomhuspedagogik kan bli mer tillgängligt för våra 5:or och 6:or. Vi har lärt att innehållet bör vara tydligt och välplanerat och det krävs planering av såväl för- och efterarbete. Ansvarig för planering och uppföljning ytterst klassens lärare. De specialanpassade utomhuslektionerna för elever i behov av anpassningar har varit mycket uppskattade. Utflykter och läger inom skolan och fritids är också mycket uppskattat bland elever och vårdnadshavare.

Några citat från årets uppföljningar.

Längre pass och mer efterarbete inne och uppföljningar ute har gjort passen med årskurs 2 mer innehållsrika.

Tyvärr har inte klädvalet alltid varit det bästa. Fram i sen höst började en del frysa och innan vinterkläderna kom fram var det en del gnäll. Bara barnen fick vintervantar och kängor/vinterstövlar blev det bättre.

Det kan också märkas på både barn och vuxna ibland att osäkerheten finns att vara i ett så "stort" klassrum. Vuxna vill barnen skall vara nära, men barnen springer gärna för långt. Regeln att se samlingsplatsen är en bra tumregel.

På fritidshemmet har telefonen gått varm med föräldrar som vill ha med sina barn hem under utepassen. Flera gånger har barn och elever varit mitt i någonting och det har känts tråkigt att hälften av eleverna lämnar aktiviteten.

Vad är klokt att Göra vidare?

För att stödja arbetet med utomhuspedagogik fortsätter satsningen med en resurs på skoltid. Ett mål under läsåret är att personal och elever via elevråd engageras mer i arbetet med Grön Flagga och Storylinekonferensen 2021 samt att vår renoverade skolskogsplats blir en naturlig mötesplats och ett uteklassrum som alla barn på skolan är väl förtrogna med. All personal ska känna sig bekväma med att vistas ute med en grupp. En idé är att gemensamt skapa fasta uppgifter att ta med sig till respektive plats. Skolan har fler fina platser i närområdet med annorlunda biotop som vår utomhuspedagog visar arbetslagen.

Några pedagoger behöver mer stöttning för att skolas elever ska få mer kontinuitet och likvärdighet i arbetet. Att med jämna mellanrum fortbilda personal kring utomhuspedagogik är därför värdefullt. Som förslag på innehåll kring fortbildning lyfts praktiska exempel fram, tips och idéer hur vi gör bra utomhuspass i alla ämnen. För att fler elever i behov av stöd ska få möjlighet att lära ute, kan även assistenterna få handledning, tips och idéer så att de kan skapa fler specialpass. I augusti deltar flera från skolan i konferensen Ute är inne i Jönköping. Vår utomhuspedagog och en lärare håller dessutom en workshop för andra på konferensen. Erfarenheterna från konferensen följs upp både i lagen och på ett personalmöte.

Arbetslagen kan dela goda exempel hur arbetet kan bedrivas och avsätta tid för översiktlig planering. Det finns gott om metodböcker för utomhuspedagogik både för matematik, engelska, teknik, NO och svenska att låna i JA; s sjöbod (utomhuspedagogik förrådet). Arbetslagen enas om målsättning vid upptaktsdagarna eller lagmöten tidig hösttermin. Som exempel har ett arbetslag som mål att ha en gemensam utomhusaktivitet med färggrupperna en gång i månaden. De planerar även en stranddag, där de ska utforska havsmiljön.

Ett av de övergripande målen läsåret 2019/2020 blir därför:

Utveckla utomhuspedagogiken som ett pedagogiskt förhållningssätt

4 Skolbibliotek

Under många år har vi utvecklat skolbiblioteksverksamheten till en mycket hög kvalitetsnivå även i nationell jämförelse. Eleverna på Backatorpsskolan har hög måluppfyllelse i ämnet svenska. Vi tror att detta till stor del beror på skolans läsfrämjande insatser och god undervisning som främjar söklust, läslust och förmedlingslust. Skolbiblioteket har ett rikt utbud på både skönlitteratur och faktalitteratur och vår satsning på att ha det bemannat med en skolbibliotekarie främjar läslust.

Vad har vi gjort?

Mycket läsfrämjande arbete har skett inom ramen för undervisning i klassrummet utifrån skolans plan för läsfrämjande aktiviteter. Högläsning för eleverna har under läsåret varit en prioritering eftersom det enligt forskningen bidrar till ökat ordförråd och stimulans för det egna läsandet. Exempelvis har fritidshemmet haft lässtund i samband med fruktstund, åk 3 har haft högläsning i samband med bildlektion och några klasser har använt högläsningsböcker med digitalt bildspel.

Biblioteket har varit utlokaliserat i klasser och fritidshem under tiden skolan har renoverats. Det nya biblioteket stod klart i mars månad och flera klasser har därefter haft en fast bibliotekstid varje vecka. Några klasser har under läsåret haft längre teman kring läsning. Alla elever i årskurs 6 har exempelvis läst och arbetat med "Eldens hemlighet" och åk 5 och 6 "Balladen om en bruten näsa". Åk 5 har även haft författarbesök, likaså åk 2 i samband med ett längre tema kring att läsa, tolka och skriva dikter. Åk 2 har arbetat aktivt med läsfixarna och glädjen med att läsa genom "konstnären". Åk 3 har haft läsbingo under loven och åk 4 -6 har haft läsläxor då de läst valfria skönlitterära böcker med uppgifter till. Några klasser har lånat böcker i Backa bibliotek och några har lyssnat på ljudbok samt Historierummet på SR podd. Speciallärarna har haft lästräning med liten grupp. Elever har skrivit bokrecensioner, dikter, egna böcker och mycket mer.

Vad har vi Lärt?

Under tiden vi inte har haft tillgång till biblioteket så har det märkts hur viktigt det är att ha ett bibliotek. Det ger större valfrihet än att ha små klassrumsbibliotek. Böckerna tas bättre om hand när eleverna lånar dem över disk än när de kan gå och plocka som de vill. Det känns som om det blir viktigare för eleverna och att de tar det på större allvar. Författarbesök gav väldigt mycket inspiration för eleverna att läsa och skriva. Författarbesök ger även möjlighet att arbeta med större tema före eller i efterhand, med besöket som en inspirerande start. Högläsning ger ofta lugnare stämning under lektioner och högläsning med bildstöd upplevs positivt. Eleverna lyssnar bättre och underlättar att alla ser bilderna samtidigt.

Vad är klokt att Göra vidare?

Enligt läroplanen ska skolbibliotekets verksamhet användas som en del i undervisningen för att stärka elevernas språkliga förmåga och digitala kompetens. Vi bör fortsätta arbeta för en god samverkan mellan skolbibliotekarie och arbetslag kring informationssökning och lässtimulerande arbete så att skolbiblioteket förblir ett nav för söklust, läslust och förmedlingslust. Samarbetet med fritidshemmet kan också utvecklas mer. Eftersom skolbibliotekarien är ny på sin tjänst kommer hon i första hand prioritera läslust under kommande läsår. Skolans studieverkstad och klassernas egna undervisning i söklust och förmedlingslust blir ett bra komplement.

Trelärarsystemet ger goda förutsättningar att planera läsfrämjande aktiviteter och använda bibliotek, grupprum ect för halvklassundervisning, bland annat i källkritik. Två arbetslag har tillgång till

grupprum med gradängtrappa som med fördel kan användas för boksamtal, presentationer och högläsning. Högläsning för eleverna bör fortsättningsvis vara ett stående inslag i alla verksamheter eftersom det bidrar till ökat ordförråd och stimulans för det egna läsandet. Tillsammans med skolans bibliotekarie uppmanas ansvariga mentorer att uppdatera skolans plan där aktiviteter beskrivs årskurs för årskurs. Information till vårdnadshavare om vikten av läsning kommer även fortsättningsvis vara en punkt vid höstens föräldramöten.

I arbetslagen behöver man även diskutera innebörd av och undervisningsaktiviteter för söklust, läslust och förmedlingslust med betoning på lust då utmaningen många gånger ligger i att motivera elever till skolarbete. För att stimulera förmedlingslust kan elevernas arbeten än mer visas upp såväl fysiskt för andra elever och vuxna, men även spridas via andra medier.

Några citat från årets utvärdering med fler saker som är klokt att göra vidare:

- De yngre eleverna skulle kunna ha en läskompis bland de äldre eleverna som man kan läsa sin läsläxa för.
- Äldre elever kan läsa upp sina egenskrivna texter för de yngre barn.
- Fritids kan lägga in tillfällen där vi läser för barnen.
- Att vi även utnyttjar biblioteket mer på eftermiddagarna samt erbjuder kvällsöppet.
- Vi kan kollegialt dela med oss av boktips för högläsning eller tema-läsning. Även högläsningböcker med digitalt bildspel. På sikt kan vi skapa ett register.
- Lektioner med alla elever kring hur man söker på nätet för att få så säkra källor som möjligt. De behöver tränas i hur man söker för att öka träffsäkerheten.
- Att bibliotekarien erbjuder bokprat för stimulera läslust och tipsa eleverna om böcker
- Diskussion i lagen bör tas under året om vi ska återta tjänsterna från Skolbibliotekscentralen för att åter få tillgång till faktaböcker och skönlitteratur på olika nivåer och i olika teman. Huruvida skolbiblioteket ska ge tillgång till tidskrifter och dagstidningar kan också diskuteras.
- Involvera elever i bokinköp i form av bokråd.
- Att det kan finnas möjlighet för elever att tillgång till biblioteket vissa raster i veckan.

Ett av de övergripande målen läsåret 2019/2020 blir därför:

Utveckla arbetet med läslust och Skolbibliotek

5 Digitalisering i utbildningen

Enligt våra styrdokument ska eleverna ha tillgång till de lärverktyg som behövs för en tidsenlig utbildning och ges möjlighet att lära sig förstå mediernas roll, kritiskt värdera deras innehåll och fatta välgrundade beslut både som sändare och mottagare. Vi har en långsiktig satsning på en blandad och god tillgänglighet av digitala verktyg.

5.1 Undervisningsaktiviteter

Det praktiska arbetet med medie- och informationskunnighet (MIK) där söklust och förmedlingslust ingår, engagerar eleverna och ger en slags praktisk träning i demokrati, exempelvis i form av medinflytande eller gemensamt ansvarstagande. Genom att eleverna får använda olika uttrycksformer och verktyg för att skapa och kommunicera tror vi, att de med tiden, kan utveckla ett aktivt samhällsengagemang, vilket är en viktig del i skolans uppdrag att förmedla demokratiska värden.

5.2.1) Vad har vi Gjort?

Fler använder digitala läromedel och det finns en stor efterfrågan på tillgång till IT verktyg i alla områden och ämnen. Vi använder Google Apps for Education (G-suite) och flera av lärarna har under året blivit bekväma med drive och även använt google classroom med sina elever.

Några exempel på tillämpningar från läsåret som personalen lyfter fram:

- Eleverna har mailat sina veckoplaneringar till sina föräldrar.
- Eleverna har gjort animeringar (stopmotion-filmer) t ex i bild och i historia.
- Eleverna har författat och gjort ljudböcker
- Eleverna har programmerat med Biboot.
- Eleverna använder iPad till färdighetsträning i matematik
- Elever i åk 3 har använt dokumentkamera.
- Elever i åk 2 och åk 3 har spelat in film i samband med storylinearbetet.
- Eleverna i åk 3 har använt appen Skyview när de arbetade med stjärnbilder
- F-1:s elever och pedagoger har använt iPad som verktyg för att dokumentera och kommunicerat via digital plattform.
- Förskoleklassen har ett egen Instagramkonto för att visa sin verksamhet
- Fritidshemmet har gjort ett försök att digitalisera lovlappar.
- Fritidshemmen har använt google för inspiration kring byggen, pyssel, avmålning och fakta som barnen är intresserade av
- Fritidshemmet har kört Kahoot en gång i veckan
- I åk 6 gör eleverna slöjdloggbok
- 2-3:orna har använt Skolplus, Affären och Math Town och Skolstil2 för att skriva texter
- Vi har använt Sli, Google earth och UR i stor utsträckning
- Clio online används i engelska och under en provperiod i SO

Utöver detta används Google Earth, Sli, UR och andra playtjänster. Arbetslagen har under läsåret gjort inventering av teknik, samt pratat om tillämpningar på lagmöten. Diskussioner har förts om lämpligt urval av appar och skolprogram. Ett arbetslag har skapat samma innehåll och struktur på alla Ipads. Arbetslaget för årskurs 4-6 har tagit fram uppföljningsbara mål för arbetet med IT för kommande läsår.

- När eleverna slutar sexan hos oss ska alla ha spelat in en ljudbok, gjort en stopmotionfilm samt gjort ett radioprogram på engelska.
- Alla elever ska ha jobbat igenom scratch innan de går ut sexan hos oss.
- Brett deltagande i Europe code week i oktober

- Varje arbetslag ska höja sin kompetens genom att genomföra inspelningar av t.ex. en lektion eller genomgång samt redigera film-, ljud och bildmaterial och kan genomföra i undervisningen.
- Alla lärare ska kunna redogöra för hur nätetik varit en del av elevernas undervisning/likabehandlingsarbetet under det senaste läsåret.
- Lära eleverna att vara källkritiska.
- Att det finns en tydlig röd tråd, en kunskapsstege för de olika årskurserna i vad som ska göras/gå igenom och vad eleverna ska kunna.

I specialpedagogsatsningen för lärarna handlade en modul om digitala verktyg. Ett personalmöte har ägnas åt GDPR och skolpsykologen har föreläst både för personal och vårdnadshavare om skärmtid.

Biträdande rektor har deltagit i en tvådagarskonferens om medie- och informationskunnighet som handlar om att öka människors motståndskraft mot desinformation, propaganda och näthat. Arbetslagen fick genom det, erbjudande att ha aktiviteter med elever på Bokmässan 2019 som handlar om MIK. Vi valde dock att inte engagera oss i detta.

5.2.2)-Vad har vi Lärt?

Elever som under läsåret gjort egna böcker och framställningar har varit stolta över sina arbeten. Att få verkliga och tydliga mottagare till det man gör ökar motivation för skolarbete. Eleverna har snabbt tagit till sig tekniken och många tycker det är roligt att använda digital teknik. Genom att eleverna får använda olika uttrycksformer och verktyg för att skapa och kommunicera tror vi, att de med tiden, kan utveckla ett aktivt samhällsengagemang, vilket är en viktig del i skolans uppdrag att förmedla demokratiska värden. Skolverket lyfter följande områden för skolan att arbeta med;

- Digitaliserat samhälle,
- Säker användning av nätet (säkerhet),
- Säker användning av nätet (nätetik),
- Informationssökning, käll- och sökkritik,
- Digitalt skapande - producera, publicera, programmera,
- Inkludering

5.2.3) Vad är klokt att göra vidare?

Vi har kommit så pass långt i utvecklingen av IT i undervisningen att vi ser ett behov av en IT plan/policy med riktlinjer hur användning av tekniken ska vara på skoltid respektive fritidshemstid. Vid läsårets utvärderingar konstaterar personalen att det krävs mer samarbete för att få in mer kvalitativa inslag av IT i undervisningen. De pekar ut flera utvecklingsområden vilket troligen tyder på en god förståelse för digitaliseringens många delar.

- Vi behöver skaffa oss kunskap hur vi förväntas använda tekniken i förhållande till den reviderade läroplanen.
- Vi bör redan med elever i yngre åldrar lära ut etik kring sociala medier.
- Vi ska skaffa oss kunskap om hur vi kan jobba med nätet, exempelvis "Nosa på nätet"
- Vi ska fortsättningsvis hålla oss uppdaterade kring forskning kring skärm, speltid och lärande samt hälsoaspekter kring det hela.
- Vi kan spara tid om vi gör ett gemensamt system för hela skolan kring vilka appar och digitala tjänster vi ska använda oss av.

För att ta reda på eventuella kunskapsluckor kan var och en göra en självskattning i SKL; s verktyg LIKA. På kategorimöten gör vi - Självskattning IT - Lika för lärare IT
<https://likalarare.skl.se/evaluations/evaluation>.

Digitalisering i utbildningen kommer att vara ett av skolans prioriterade områden kommande läsår. Ett av de övergripande målen läsåret 2019/2020 blir därför:

Digitalisering i utbildningen

5.2 Infrastruktur

5.2.1) Vad har vi Gjort?

Under läsåret har vi köpt in fler datorer och ipads enligt vår investeringsplan för IT. Målsättningen 2017-2020 är; 1 till 1 dator eller ipad per elev i 4-6, totalt 150 st

3 klassuppsättningar ipad eller dator per 4 klasser i F-3, totalt 150 st

Under läsåret har skolan köpt in 75 nya chromebooks som har fördelats i lagen. Det finns nu cirka 62 ipads och 50 chromebooks i F-3. I åk 4-6 finns 75 chromebooks samt 22 (24) ipads. All pedagogisk personal har en egen dator (inköpt 2016), som stöd för att planera, genomföra och följa upp utbildningen. Klassrummen är utrustade med projektor och högtalare som löpande behöver underhållas. Tid har även ägnats åt deltagande i Skolverkets försöksverksamhet för digitala nationella prov där vi bedömer att vi ligger långt framme vad gäller tekniska förutsättningar.

5.2.2) Vad har vi lärt?

Chromebooks fungerar bra för att skriva och använda G-suite. Ipads behövs för t ex filmproduktion och ljudinspelningar. Att ha tillgång till en klassuppsättning datorer eller ipads på två klasser är fortfarande ett bra och rimligt mål. Arbetslagen upplever att det är tidskrävande att underhålla tekniken, laddare till ipads försvinner vilket bidrar till irritation. Att ha tekniken nära till hands är viktigt och likaså bra förvaring med laddningsmöjlighet. Som Skolverkets försöksskola för nationella prov har vi goda tekniska förutsättning att delta i försöksverksamheten.

5.2.3) Vad är klokt att göra vidare

Vi behöver fortsatt satsning på infrastruktur och tillgång till IT teknik, IT pedagogiskt stöd och kompetensutveckling. Behovet att i budget även nästa år avsätta motsvarande summa som tidigare år för inköp av datorer/ipads är viktigt. 50 chromebooks kostar cirka 200 tkr. Därtill behöver personaldatorer och övrig teknik såsom hörlurar samt mikrofoner köpas in. Vidare behöver arbetslagen utse en IT ansvarig som ser över lagets utrustning.

Gällande försöksverksamhet för digitala nationella prov behöver vi ansluta till provtjänsten via en teknisk lösning (identitetsfederation) som säkerställer att personen som loggar in till provtjänsten kommer från en betrodd användarorganisation. Detta ska vara gjort vårterminen 2020.

6 Arbetslag

Genom vår organisation har vi bra förutsättningar att på ett bra sätt möta läroplanens uppdrag att utveckla samarbetsformer mellan förskoleklass, skola och fritidshem för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande. Behovet att skapa en mer hållbar arbetslagsorganisation som möjliggör tillvaratagandet av olika kompetenser till fördel för elevernas utveckling, lyftes under visionsdagen 2014 och har prioriterats sedan dess.

6.1 Vad har vi Gjort?

Organisationen har varit densamma sedan 2015 då skolans personal satte långsiktiga mål för arbetet som handlar om att skapa ett arbetsklimat där var och en att utvecklas så långt som möjligt. Där vi, både barn och vuxna på skolan känner glädje, tillit och får "Hjulet att snurra i lagom takt".

I varje lag finns en samordnare som kommunikativ länk mellan arbetslag och ledning. De har träffat ledningen en gång per vecka och lett arbetslagens arbete. Utifrån skolans övergripande mål t ex för utomhuspedagogik och värdegrundsarbete i likabehandlingsplan har lagen satt egna mål, genomfört aktiviteter och följt upp dem. Lagutveckling som har skett löpande under läsåret med start på upptaktsdagar för lagen i augusti då lagen fick tid att lära känna varandra och planera upp verksamheten.

6.2 Vad har vi Lärt?

Arbetslagen har kommit långt genom att sätta upp egna mål och utvärdera dem. Samarbetet underlättar elevernas övergångar mellan klasser samt bidrar till skolutveckling, stärker vårt kollegiala lärande och beprövade erfarenhet. Ett lag skriver i utvärderingen att de har haft många givande diskussioner utifrån den litteratur de läst. Ett annat lag skriver att de numera ser alla barn oavsett vilken klass de går i. Lagen framhåller vikten att träffas kontinuerligt och att alla i laget förstår vidden av att arbeta i lag. De skriver att programförklaringen är viktig och behöver påminnas om minst en gång per termin.

För att en arbetsgrupp ska bli ett effektivt team behöver således alla i laget vara överens om målet med samarbetet i laget. Programförklaringen måste därför årligen diskuteras, inom laget måste roller och uppgifter fördelas. För att en grupp ska "lyckas" så behöver varje medlem i gruppen "lyckas". Alla är viktiga, och var och en har ansvar för gruppens framgångar likväl som gruppens motgångar. I bästa fall uppstår synergi så att gruppen tillsammans kan göra utbildningen bättre än vad varje medlem kan åstadkomma själv.

6.3 Vad är klokt att göra vidare?

För att klara skolans uppdrag med att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande gör vi klokt i att fortsätta utveckla våra samarbetsformer i arbetslagen. Läsåret 19/20 förstärks lagen med fler lärare och speciallärare kommer knytas till var sitt lag. Programförklaringen och skolans prioriterade mål är detsamma. Tidpunkt och tid för lagmöten uppfattas dock vara för kort och för sent på dagen och kan med fördel ses över. Här följer några axplock med citat från uppföljningarna vad som är klokt att göra för att nå målen i programförklaringen:

- Skapa ett årshjul för gemensamma aktiviteter i arbetslaget och för våra lagmöten
- Aktiviteter för personalen utanför skolans lokaler gynnar sammanhållning och samarbetet
- Dela upp oss i de små lagen när vi inte behöver sitta alla tillsammans för att bli mer effektiva.

- Vi ska jobba vidare med våra styrmansdagar. Det är så himla viktigt att man lär känna alla barn och vuxna i arbetslaget. Det arbetet går även att utveckla.
- Mer samarbete och nivågrupperingar i arbetslaget.
- Workshops och erfarenhetsutbyte i arbetslaget för oss vuxna.
- Avsatt tid för lärarna som ska samarbeta tillsammans, både planeringstid och lektionstid.
- Klokt att fortsätta med tema över arbetslag och med faddergrupperna.
- Dela upp oss ämnesvis och diskutera läromedel och arbetssätt.
- Se till att alla vet vad som förväntas av dem inför och på möten.

I augusti får vi en hel del ny personal och ett omtag behöver göras. Vi startar upp vårt nya läsår vid havet i Varberg där hela skolan samlas men en hel del arbete sker i lagen. Målet är att bättre ta tillvara olika kompetenser hos pedagogerna för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande.

Ett av de övergripande målen läsåret 2019/2020 blir därför att:

Utveckla arbetslagens arbetssätt

7 Betyg och bedömning

Bedömningar syftar till att kartlägga och värdera elevers kunskaper, till att ge återkoppling för fortsatt lärande, till att synliggöra såväl teoretiska som praktiska kunskaper samt till att utvärdera undervisningen. För att säkerställa likvärdighet kring bedömning på skolan prioriteras detta.

7.1 Kunskapsuppföljningar

7.1.1) Vad har vi Gjort?

Eleverna har hög måluppfyllelse vilket visar sig i sexornas slutbetyg. I svenska får alla elever godkänt betyg och många elever hamnade på omdömet C och D även om det finns några som har fått A. I matematik fick alla elever godkänt och fick betyg från E och uppåt. Endast i Idrott och hälsa får några elever icke godkänt. I övriga ämnen har många elever mittenbetyg och få har E.

De nationella proven för årskurs 3 och 6 visar dock en liten försämring jämfört med tidigare år. Exempelvis så har den genomsnittliga provbetygspoängen för nationella prov i årskurs 6 i matematik sjunkit över tid. Det var som högst läsåret 15/16 och låg då på 14,7. Läsåret 18/19 hade det gått ner till 9,8. Betygspoängen för nationella prov i svenska, åk 6, området läsa minskade från 15,2 (läsåret 17/18) till 12,4 (läsåret 18/19). Även betygspoängen för nationella prov i svenska, åk 6, området skriva minskade från 17/18 från 13 läsåret 18/19 10,4.

När det gäller de nationella proven i årskurs 3 har skolan tidigare legat över den procentuella andel som nått kravnivån av samtliga elever i Sverige. Läsåret 18/19 ligger eleverna endast över i Matematik, området Skriftliga räknemetoder, subtraktion samt i Svenska, Tala: muntlig uppgift, Läsa: berättande text, Enskild högläsning och Enskilt textsamtal. I övriga områden ligger vi numera som övriga svenska skolor eller något lägre.

7.1.2) Kunskapsuppföljningar - vad har vi lärt

Lärarnas betygsanalys pekar på att stabilitet gynnar måluppfyllelsen och omvänt. Även gruppstorlekar och ämnets karaktär tycks spela roll. De konstaterar att betyg ser likartade ut i båda klasserna trots att en klass hade betydligt färre elever. Ena klassen hade dessutom omsättning på personal och dålig arbetsro under perioder, men det syns ändå inte några stora skillnader i betygen på grund av detta.

Det är överlag är väldigt höga betyg i engelska. Procentuellt sett är det väldigt många elever som har A eller B i klasserna. Måluppfyllelsen i engelska gynnas troligen av att de flesta elever idag stöter på och använder engelska i många andra sammanhang än under skoltid. Det kan vara datorspel, filmer, youtube etc. Vi ser även att det är relativt höga betyg överlag i Idrott och Hälsa. Men det finns också några elever som inte nått godkänt vilket sannolikt beror på att de inte kan simma 200 meter.

När vi jämför resultatet på nationella prov över tid, från 2014- till 2019, kan vi se en försämring i elevernas kunskapsresultat. Eftersom vi under samma år har haft hög personaltäthet, stabilitet bland personal och ledning och dessutom arbetat hårt med kompetensutveckling både ämnesmässig och metodutveckling, vågar vi påstå att denna nergång kan bero på omvärldsfaktorer snarare än ämnesinnehåll och undervisningsskicklighet hos våra lärare.

2014 startade friskolan, Fridaskolan sin verksamhet med låg-och mellanstadium i närheten. För Backatorpsskolans del innebar det att skolan tappade elever i närområdet och fick ett bredare upptagningsområde på Norra Hisingen.

2018 gick Göteborgs kommun över till en ny resursfördelningsmodell för att öka styrningen mot en mer likvärdig skola där resurserna kan styras dit behoven är som störst. Ersättningen följer eleverna oavsett vilken skola/huvudman eleven väljer. Modellen innebär att skolpengen fördelas utifrån socioekonomiska faktorer och med det avses elevernas familjebakgrund och sociala situation. Vanliga indikatorer för dessa är föräldrarnas utbildningsnivå, föräldrarnas arbetsmarknadsanknytning, elevernas etniska bakgrund m.m. Socioekonomiska faktorer brukar vara den faktor utanför skolan som tillskrivs störst betydelse för variationen i skolresultat.

Backatorpsskolan fick i och med denna modell en betydligt högre ersättning om cirka 1 miljon kronor. En slutsats kring detta är Backatorpsskolan numera är som vilken annan kommunal skola som helst på Norra Hisingen. Den drygt 25 åriga eran som föräldrakooperativ med starkt engagemang och intresse för elevernas skolgång och kunskapsinhämtning, är över.

7.1.3) Kunskapsuppföljningar - vad är klokt att göra vidare?

Lärarna framhåller vid betygsanalysen att vi kan öka måluppfyllelsen och ger sig själva följande råd till det fortsatta arbetet:

- Prata med eleverna om betygskriterierna, t.ex. i svenskan, om texter på olika nivåer, så de blir medvetna om vad de ska sträva mot för att få de högre betygen.
- Vid utvecklingssamtalen kan vi fokusera på vad man behöver göra för att nå till en högre nivå inom olika områden.
- Stötta eleverna i deras självbedömning, genom samtal och konkreta exempel.
- Fortsätt att ha en speciallärare kopplad till arbetslaget.
- Utveckla tre-läro-systemet, som ger möjlighet att ge extra stöd till de elever som behöver, men också möjlighet att grupper elever efter nivå så man får möjlighet att ge utmaningar till de elever som behöver det.
- Prioritera elever som behöver utmanas för att ge fler möjlighet att få de höga betygen.
- Prioritera arbetet med språket i alla årskurser och ämnen. Läs mycket och jobba med att eleverna är aktiva och medvetna under läsningen, både vid hög- och tystläsning.
- Redan tidigt jobba mycket med kollaborativt lärande och kommunikation, t.ex. redan i förskoleklassen, introducera EPA, låta barnen berätta för varandra i samingen om saker de tycker är intressant, låta dem lära varandra saker de kan.
- Återuppta arbetet med genrepedagogik.
- Se fortsatt över den fysiska miljön som kan vara ett hinder för måluppfyllelse, t.ex. att vi inte har lokaler så vi kan dela upp klassen, att en del elever har svårt att sitta stilla i bänkarna.
- Sträva efter kontinuitet bland lärarna.
- Skapa små elevgrupper och arbeta mer med praktiskt material i matematiken. Prata mer matematik och släpp matteboken.
- Jobba med fördiagnoser i matematiken innan varje nytt ämnesområde.
- För att nå högre måluppfyllelse i Idrott och hälsa kan vi åka och simma med eleverna i de yngre årskurserna. Då kan vi tidigt upptäcka de elever som inte kan simma, samt hjälpa vårdnadshavarna att få in dem på simskola.
- Använd läxhjälpen/studiestödet och arbetspassen mer effektivt.

- Prata med eleverna varför de olika ämnena finns, varför ämnet ingår i läroplanen. Visa på progressionen i ämnet både för elever och föräldrar. Vi kan försöka utmana eleverna ännu mer så att de hela tiden känner att de blir inspirerade och motiverade att utvecklas. Tappa inte glädjen i ämnet.

För att behålla en hög måluppfyllelse gör vi klokt i att utveckla insatser och organisation som vi har sett gynnar lärandet. Vi behöver t ex fortsätta utvärdera och analysera elevernas kunskapsresultat eftersom det hjälper oss att utveckla verksamheten. Forskning visar att tilltro till varje elevs förmåga, att skolan anpassar undervisningen efter varje elev och att lärarna fungerar som tydligare ledare – är viktiga faktorer för en framgångsrik undervisning. Läsåret 19/20 inför vi trelärarsystem vilket bör stärka måluppfyllelsen. Men för att det ska lyckas krävs ett gott samarbete och en väl fungerande kommunikation mellan lärarna. Skolledningen ska därför ge förutsättningar för goda möten och dialog i lagen.

7.2 Kompetensutveckling

7.2.1) Vad har vi Gjort?

För att stärka vår specialpedagogiska kompetens och skapa bättre förutsättningar att kunna möta alla elevers olika behov har lärarna, under ledning av speciallärarna, genomfört modulen; Inkludering och delaktighet – uppmärksamhet, samspel och kommunikation, inom Skolverkets kompetensutveckling Specialpedagogik för lärande. Modulens övergripande syfte är ge fördjupad kunskap och förståelse för hur undervisning och lärmiljö kan anpassas efter elevers variation i perception, kognitiv förmåga, samspel och kommunikation. Innehållet visar på arbetssätt, metoder och förhållningssätt som stöder elevers exekutiva funktioner för lärande. Vidare syftar modulen till att utveckla och fördjupa professionell relationskompetens som främjar motivation och närvaro.

Under vecka 44 ägnade lärarna sig åt självstudier inom områden de själva såg behov av.

Utöver det har en studiedag ägnats åt klassrumsmiljöns betydelse för lärandet. Ett antal kategorimöten har även ägnats åt betygsanalys och parallellplanering, samarbete tex Storyline.

7.2.2) Kompetensutveckling - vad har vi lärt

Skolverkets kompetensutveckling Specialpedagogik för lärande har gett lärarna möjlighet att reflektera, observera, pröva, analysera och samtala kring den egna undervisningspraktiken och organisationen. I utvärderingen framgår att det varit en del upprepningar från tidigare moduler samt att kompetensutvecklingen inom specialpedagogiska lyftet i år varit allt för utspritt. Trots det har lärarna lärt sig mycket. Några citat från utvärderingarna.

”Jag har efter dessa tillfällen tänkt mer på delaktighet och inkludering i olika situationer. Språkstörning var oerhört bra att arbeta med.”

”Intressanta teman och bra med gruppdiskussioner.”

”Bra att reflektera utifrån lite andra aspekter än vad jag vanligtvis gör.”

”Jag har lärt mig mycket om elever med ADHD, autistisk diagnos samt lärt mig om hur jag kan bygga upp lektionerna för att uppnå bäst deltagande och resultat.”

Resultatet från den egna kompetensutvecklingen under vecka 44 pekar på att lärarna använt tiden mycket väl. Någon skriver att har varit väldigt givande och att hon har haft tid att få läsa och

diskutera och reflektera. Hon har haft bra pedagogiska diskussioner med sina kollegor och har inte känt sig stressad eller trött. Var och en fick maila skolledningen och redogöra för vad de gjort och lärt under dagarna. Ett kortare utdrag av en i sin helhet mycket lärorik och reflekterande text är från en av skolans förstelärare, Helena Lindqvist.

”Vad det gäller språkets roll i kommunikation och lärande blir jag stärkt i min uppfattning att genrepedagogiken är ett ypperligt verktyg att jobba med. Tydliga exempel på vart arbetet ska leda gör det möjligt för alla att lyckas. Vidare läser jag om lärarens roll som den kommunikativa förebilden genom att anpassa taltempo, pausering och turtagning för ett tillåtande och kommunikativt klimat. För mig handlar det mycket om att skapa en bra arbetsro i klimatet. Inte bara när eleverna jobbar enskilt, utan även när vi jobbar i hel- eller halvklass med samlingar och genomgångar.

Språkets roll i skolan är så grundläggande och avgörande att vi måste jobba aktivt med det hela tiden för att minimera risken för utanförskap, dåligt självförtroende, passivitet och destruktivt beteende. Genom väl genomtänkt pedagogik, mkt högläsning, vara goda förebilder, stärka eleverna med positiv feedback och använda många olika lärstilar där alla sinnen används, ökar chansen att nå flertalet elever.

Motivation är drivkraften för att lära sig. Inre och yttre drivkrafter. Vad är viktigast? Jag är övertygad om att motivation skapas utifrån känslan av samhörighet, det vill säga att känna sig trygg. För de flesta elever i skolan handlar det om att förstå vad läraren pratar om för att kunna ta ett steg till och lära sig mer. En strukturerad miljö där eleverna har koll på läget och blir nyfikna på nästa steg blir en meningsfull och trygg miljö.

/ Helena Lindqvist

Uppföljningen av studiedagen som ägnades åt klassrumsmiljöns betydelse för lärande visade att målet med dagen att väcka tankar öka medvetenhet uppfylldes. Dagen hölls av förstelärare Anna Johansson och hon uppmanade bland annat lärarna att regelbundet använda Anne-Marie Körlings lista med frågor att ställa sig själv om sitt klassrum.

- Vad vill jag med klassrummet?
- Vilken läroplan synliggör rummet?
- Kan jag i detta rum genomföra undervisning?
- På hur många sätt kan jag undervisa i klassrummet och i den organisation av rummet jag bygger upp?
- Vad betyder hemtrevligt klassrum? Vad betyder ett pedagogiskt klassrum?
- Hur dukar jag fram pedagogiken i rummet?
- Hur kan eleverna tillåtas förverkliga läroplanen i klassrummet?
- Behöver jag en kateder om jag har en arbetsplats någon annanstans i skolan?
- Vad betyder katederna?
- Har mitt klassrum en utgivartradition eller en medspelare och aktörsinspiration?
- Vad vill jag gestalta i detta rum?
- Vilka elever ska vara här? Är detta klassrum ett bra rum för deras lärande?
- Handen på hjärtat Anne-Marie – Vill jag vara elev här?
- Är detta rum ett fostrans rum eller ett lärande rum?
- Kan eleverna verka demokratiskt i rummet?

Ann-Marie Körling <http://korlingsord.se/archives/12491>

7.2.3) Kompetensutveckling - vad är klokt att göra vidare?

Under rubriken Bedömning och betyg i läroplanen finns två mål; Varje elev skall utveckla ett allt större ansvar för sina studier och utveckla förmågan att själv bedöma sina resultat och ställa egna och andras bedömning i relation till de egna arbetsprestationerna och förutsättningarna. För att skapa likvärdighet på skolan behöver vi arbeta vidare med detta, exempelvis genom studier av olika

former av kooperativt lärande med inslag av kamratbedömning ect. Arbetet bedrivs förslagsvis via ämnesgrupperingar på kategorimöten.

När det gäller storylinearbetet så kommer vi under läsåret förbereda oss för den internationella storylinekonferensen 2021 genom kompetensutveckling i Storyline, entreprenörskap och kreativ användning av IT. I arbetet med Storyline och i undervisningen överlag kan vi arbeta med cirkelmodellen och fortsätta föra pedagogiska diskussioner om genrepedagogik.

Några lärare lyfter i utvärderingen för Specialpedagogiska lyftet, fram att de önskar mer specialpedagogisk kompetens gällande utåtagerande barn/ungdomar. Mer kunskap om olika diagnoser. Det framgår också i utvärderingen att vi behöver lära mer om hur vi möter elever som tycker att skolan är tråkig samt ständigt hamnar i konflikter både med lärare och klasskamrater.

Lärarnas klassrumsbesök hos varandra 17/18 med efterföljande dialog om vad som kännetecknar god undervisningspraktik utifrån valda kriterier i Skolinspektionens observationsschema var givande och det är också något flera tycker är klokt att göra vidare.

Sammantaget ska det kollegiala lärandet med fokus på att samtala om god utbildning och undervisning syfta till att bidra till en ökad likvärdighet på skolan.

Ett av de övergripande målen läsåret 2019/2020 blir därför:

Betyg och bedömning

8 Värdegrund

Värdegrundsarbetet omfattar människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan könen och solidaritet mellan människor. Dessa värden ska ständigt förmedlas och gestaltas. Vi ska också främja aktning för människans egenvärde och vår gemensamma miljö.

8.1 Vad har vi Gjort?

Under läsåret har vi utvecklat värdegrundsarbetet på skolan med fokus på elevdemokrati. Styrelsen gav rektor uppdrag är särskilt prioritera trygghet och studiero vilket skolan också har gjort. I skolans likabehandlingsplan beskrivs flera förebyggande insatser, exempelvis rastaktiviteter, klass- och elevråd, FN vecka och barnrättsvecka. Vårt yttersta mål är att ha en skola fri från diskriminering och annan kränkande behandling. All personal är ansvarig för att upptäcka och hantera diskriminering och annan kränkande behandling mellan elever.

Arbetslagen har satt upp mål kring värdegrundsarbetet och arbetat utifrån dem.

Några exempel från årets arbete.

- Femmorna har jobbat mycket kring frågor hur man beter sig när man är på allmän plats. Exempelvis fick de börja om med allt när de hade undervisningen på Eken konferenscenter. Det blev värdegrundsarbete kring frågor som; Hur ska vi hänga kläderna? Hur sitter vi i matsalen? Hur ska vi göra så att det blir trevligt för alla? Hur många bröd kan man ta så att det räcker till alla?
- Sexorna har haft många diskussioner kring eget ansvar, gemensamt ansvar för arbetsmiljö/arbetsro och respekt för vuxna och elever. Sexorna har också gjort ett arbete kring "fult språk" och ett om klassrummet som lärmiljö.
- Alla klasser har haft klassråd åtminstone varannan vecka. Då diskuterades frågorna från elevrådet samt frågor gällande klassen. Klassråden har fått skjuts av de frågor som kommer med från elevrådet och ger en början till en dagordning. Elevrådet har utvecklats och blir bättre o bättre vilket spiller över på klassråden. Arbetssättet visar lyhördhet inför barnens egna intressen och erfarenheter.
- Rastaktiviteterna har utgått från barnens förslag. Det blev bra träning i hur vi beter oss mot varandra, hur påverkar mitt beteende andra ect.
- Ett arbetslag har haft "styrmandagar" då de har blandat eleverna i färggrupper. Eleverna får göra olika aktiviteter tillsammans från F-3 både personal och elever från andra klasser i laget. Detta sker en gång i veckan och är en viktig del i värdegrundsarbetet. Övriga arbetslag har arbetat på liknande sätt.
- En lärare från varje arbetslag deltog i en språkbruksutbildning, vilken följdes upp i arbetslagen.
- En förälder tog initiativ till en föreläsning om barns spel och lek. Föreläsningen behandlade bland annat dataspel och konsekvenserna av skojbråk. Flera lärare deltog i föreläsningen.
- Skolans psykolog höll föreläsning om barn och skärmtid för personal och vårdnadshavare.
- Skolan är via föräldrådet blivit månadsgivare till barncentret Nova Esperanca i Mocambique. Varje veckoslut kan barn i utsatta familjer äta sig mätta, leka och få hjälp med skolarbete och annat som behövs för att hamna rätt i livet.

8.2 Vad har vi Lärt?

Arbetet med värdegrund och med likabehandlingsplanen har bidragit till en ökad delaktighet och medvetenhet om vikten av skolans förebyggande arbete där alla måste bidra. Gemensamma aktiviteter där elever blandas mellan klasserna medför större samhörighet. Ett lag skriver att det fungerar väldigt bra när eleverna är i färggrupperna, eleverna stöttar och hjälper varandra. De kan få en annan roll när de befinner sig i nya gruppkonstellationer. När vi vuxna känner fler elever blir det även lättare att hantera alla elever ute på rasterna.

Rastaktiviteterna har bidragit till att eleverna har lärt nya lekar och bidrar till en större känsla av gemenskap på skolan. Gällande språkbruk så har vi lärt att samtal är det som förändrar. Vuxna runt barnen måste vara överens ring vad som vi tycker är ett okej språkbruk och vad som inte är det.

Det har varit bra med teman på elev-/klassråd vilket ger goda samtal och en fördjupning gentemot "önskelistor". Det är mycket bra att ha en ansvarig för elevrådet som driver dessa frågor och når ut till hela skolan.

Sexorna har följt renoveringsarbetet med stor nyfikenhet och spänning inför sitt nya klassrum som de fått vara med och påverka.

8.3 Vad är klokt att Göra vidare?

Skolans likabehandlingsplan ska vara utgångspunkt för kommande läsår med start i arbetslagens planering på upptaktsdagarna i Varberg. Personalen ges då tid att diskutera innehållet och planera insatser för kommande läsår. Lagen sätter upp egna mål och följer upp dem löpande. En större avstämning sker i mitten på läsåret. En hel del råd till oss själva står i likabehandlingsplanen.

För att stärka våra elevers delaktighet och inflytande ska eleverna även fortsättningsvis få delta i olika former av samarbete och beslutsfattande. Att känna delaktighet och kunna utöva inflytande är inte bara en rättighet för barn och elever - det främjar också deras lärande och utveckling. Barn och elever förväntas utveckla demokratiska förmågor genom att de deltar i beslutsfattande processer. Ett projekt som har fått stöd från Skolverket kring utveckling av Entreprenörskap kan vara en viktig del i detta arbete kommande läsår. Eleverna ska få chans att vara delaktiga i planeringen av den internationella Storylinekonferensen 2021.

Eleverna kan få internationella kontakter via barncentret Nova Esperanca i Mocambique. Tack vare skolans månadsbidrag får barnen hjälp med kläder, skoluniformer och skolmaterial. Franciscos som driver centret talar svenska och har själv varit gatubarn. Via Francisco finns möjlighet att ställa frågor via Skype eller telefon. <https://www.facebook.com/novaesperancamaputo/>

Vi fortsätter utveckla arbetet med fadderverksamhet med barn från olika klasser där vi pratar om hur man bemöter varandra. Fördelen är att eleverna lär känna elever från alla årskurser och har roligt tillsammans. De får träna samarbete och de äldre får prova på att vara ledare.

Vi gör även klokt i att arbeta vidare med Emotionell intelligens utifrån det som Gustafsson (2009) skriver i boken Elevhälsa börjar i klassrummet om att dagens barn och ungdomar har ett stort behov av att få god lotshjälp som hjälper dem att hitta sin egen väg. Detta i en tid då vuxenauktoriteten har urholkats. Gustafsson menar att barn behöver en trygg omgivning och hjälp med att utveckla sin relationskompetens och beslutskompetens för att motverka olika former av stress. Det kan vara allvarliga former av stress som uppkommer på grund av spänningar i relationer eller till följd att man står inför allt för många val. Barnen behöver de vuxnas ledning mer än någonsin tidigare men det fungerar inte längre att få barn dit man vill bara genom att höja på rösten.

Gustafsson menar att det är en ny roll för den vuxne och att skolans viktigaste och svåraste uppgift handlar om att skapa motivation hos eleverna. Den vuxnes egen motivation är central i detta arbete. Grunden för att utveckla förmågor som relationell kompetens och beslutskompetens lägger man genom ett medvetet arbete med emotionell intelligens.

Det är viktigt att inte förknippa emotionell intelligens med olika former av träning i social kompetens som Gustafsson menar bara är "ytlig trevlighetsträning". Emotionell intelligens består, liksom övriga delar av intelligensen, av mänskliga förmågor. Dessa har vi med oss från grunden men de behöver stimuleras och utvecklas.

Det handlar både om förmågan att förstå sina känslor för att handla klokt – men också om att använda sina känslor för att tänka bättre. (Gustafsson, 2009, s. 43)

Gustafsson (2009) gör en liknelse mellan den emotionella intelligensen och ett hus med fyra rum. Förmågorna i rummen kopplas till olika typer av undervisningsaktiviteter som kan gagna utvecklingen. Bland annat skriver han att kulturella aktiviteter som dans, teater, musik och elevers eget skapande kan stärka barnets förmåga att handla intuitivt på känslans grund.

Ett av de övergripande målen läsåret 2019/2020 blir:

Utveckla värdegrundsarbetet på skolan med fokus på elevdemokrati

Slutord

Läsåret 18/19 renoverades skolan under pågående verksamhet. Elever och all personal har visat stort tålamod och trots en stökig omgivning bedrivit en fantastisk verksamhet.

Skolan har mycket kompetent personal som målmedvetet arbetar utifrån läroplansmål och vår vision, att skapa nyfikenhet och lust att lära. Medarbetarenkäten som gjordes 2019 var positiv och visade att personalen trivs och har förtroende för ledningen.

På Skolverkets sida <http://sir.is.skolverket.se> redovisas betyg, resultat i nationella prov samt andra nyckeltal för Backatorpsskolan. Resultaten som helhet återspeglar en hög kvalitet i undervisningen.

Under året har samtal förts på skolan om utmaningen att få ihop arkitektur, läroplansförväntningar och modern forskning om inläring med verkligheten. Hur ska vi tänka kring skolans stora utmaningar att fostra och utbilda elever till ett samhälle som vi inte själva vet hur det kommer att se ut? Våra elever som går i skolan idag kommer att arbeta inom yrken som ännu inte är uppfunna.

Forskningen pekar på att dagens undervisning måste utgå mer från elevernas inre motivation som skapar ett intresse för att lära genom hela livet. Hur gör vi det?

Hur tar vi bättre tillvara på den iver att lära som alla barn har med sig till skolan?

Andreas Schleicher är högste chef för OECD:s utbildningskontor förespråkar en skola som satsar på att ge eleverna förmågor och värderingar. Han slår fast att en skola som rustar unga för att hantera framtiden behöver ge utrymme för att låta eleverna ta ansvar och bygga social förmåga, nyfikenhet, mod och empati. Han säger också att den allt snabbare teknikutvecklingen gör att vi behöver tänka mycket mer på vad som gör oss mänskliga eftersom det är inom områden som kräver specifikt mänskliga förmågor som framtidens jobb finns. Det andra kan robotarna sköta. Han menar att lärare behöver tänka mer på hur de förmedlar värden till eleverna, så att de vill bidra till världen och till andras välmående. Vill man att unga ska bli demokratiskt och empatiskt sinnade, måste demokrati och empati vara något som utövas aktivt i skolan och främjas av de arbetssätt man väljer. Det sociala och relationella bör ges stor plats och lärandet ske ämnesöverskridande, gärna i form av projekt, eller temabaserat.

Anders Jönsson som är professor i didaktik vid Högskolan Kristianstad menar att vi ska rusta eleverna för nutiden och då är både traditionella ämneskunskaper och ämnesspecifika förmågor viktiga. Man utgår från vad eleverna behöver lära sig för att förstå och fungera i samhället och tanken är att eleverna redan är aktiva delar av samhället, inte att de ska bli någon gång i framtiden. De lärare som "rustar för nutiden" vittnar om att eleverna generellt blir mer engagerade i skolarbetet, eftersom de upplever att kunskaperna är relevanta och att de lär sig för sin egen skull. De traditionella ämneskunskaperna är redskap för att förstå och fungera i samhället. Han skriver:

Man läser således inte Strindberg för att detta anses vara en viktig del av kulturarvet, utan för att läsningen hjälper eleverna att förstå dagens litteratur och samhälle. På liknande sätt lär sig eleverna naturvetenskap för att sådana kunskaper kan hjälpa dem att förstå dagens situation (t.ex. klimatförändringar) och för att ta underbyggda beslut i frågor med naturvetenskapligt innehåll (dvs. alltifrån om man ska servera mjölk i matsalen, till om man ska bygga ut kärnkraften). Detta innebär att vissa kunskaper, som traditionellt ingått i NO-undervisningen, behöver sorteras bort, medan andra aktualiseras, beroende på vilka frågor som är viktiga just nu. Ämneskunskapen har härmed inget egenvärde, utan fungerar främst som redskap för att förstå och fungera i dagens samhälle. Kanske ger detta samtidigt en beredskap för morgondagens samhälle, men det kan vi inte veta.

2014 hade vi en visionsdag om framtidens skola. Flera av visionsdagens initiativ syns idag i verksamheten. 2020 planeras en ny visionsdag för att föra skolans verksamhet framåt.

8.1 Övergripande mål för nästa läsår (gäller alla)

Utifrån årets utvärderingar är nedanstående utvecklingsområden framtagna.

- Utveckla utomhuspedagogiken som ett pedagogiskt förhållningssätt
- Utveckla arbetet med läslust och skolbibliotek
- Utveckla arbetet med skolans digitalisering
- Utveckla arbetslagens arbetssätt
- Betyg och bedömning
- Utveckla värdegrundsarbetet på skolan med fokus på elevdemokrati

Utifrån dessa områden skapas mål i verksamheten som är uppföljningsbara.

Backatorpsskolan 2019-09-20

Annika Kummel rektor, Eva Mars och Jenny Larsson biträdande rektor

Referenser

Backatorpsskolan Kvalitetsredovisning 2017/2018 Tillgänglig på <http://www.backatorpsskolan.se>

Backatorpsskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling

Tillgänglig på <http://www.backatorpsskolan.se>

Gustafsson H Lars (2009) *Elevhälsan börjar i klassrummet*. Studentlitteratur.

Jönsson, Anders (2019) *Att rusta eleverna för gårdagen, nutiden eller framtiden*. Hämtad från Internet 190519 <https://larandebedomningblog.wordpress.com/2019/05/19/att-rusta-eleverna-for-datiden-nutiden-eller-framtiden/>

Senge, P. (1995): *Den femte disciplinen. Den lärande organisationens konst*, Thomson Fakta

Skollagen (SFS 2010:800)

Skolverket. (2011). Lgr 11, Läroplan för grundskola, särskola, förskoleklass samt fritidshem.

Skolvärlden (2019) *OECD-chefen: "Det kommer att bli svårare att vara lärare"* Hämtad från Internet 190604 <https://skolvarlden.se/artiklar/oecd-chefen-det-kommer-att-bli-svarare-att-vara-larare>

Skolinspektionen (2010). *Observationer i granskning av undervisning*. Hämtad från Internet 180111 <https://www.skolinspektionen.se/globalassets/0-si/04-rad-och-vagledning/vanliga-brister/observationsschema-v-08.pdf>

Tiller, T (2009). *Aktionslärande: forskande partnerskap i skolan*. Stockholm: Liber.

Utbildningsdepartementet (2001): *Lärande ledare*, skriftserie rapport 4